

Osnivač Informatora JKP „Subotičke pijace“. Izdaje i štampa Grafičko preduzeće „Grafoprodukt“. Odgovorni urednik Savo Duvnjak. Prevod na mađarski jezik: Kéménzy Versegi Márta. Rešenjem Ministarstva pravde i lokalne samouprave Informator je upisan u Registar sredstava javnog informisanja pod brojem 3186. JKP „Subotičke pijace“, 24000 Subotica, Đure Đakovića 23/1, tel.: 0254/555-013, www.supijace.co.rs, e-mail: direktcija@supijace.co.rs



Godina rodna - promet slabiji!

Većina poljoprivrednika koji su svoje proizvode ponudili kupcima na ovogodišnjem Vašaru zimmice kaže da je godina bila rodna i da su zadovoljni prinosima, ali svi naglašavaju da je prodaja na pijacama slabija nego prošle godine.

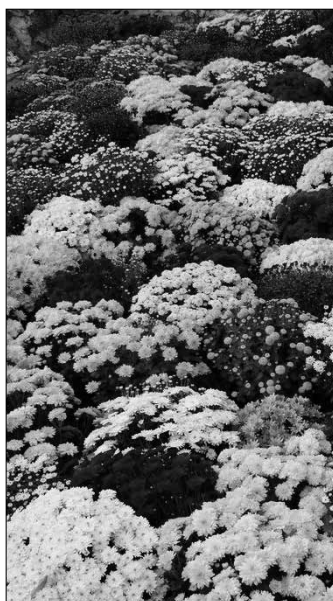
strane 2-3

Winter Fest

Veliko interesovanje izlagača za zimski vašar

Interesovanje izlagača za šesti zimski vašar “Winter Fest” je bilo veliko. JKP “Subotičke pijace” su prijave primale do 14. oktobra, a spisak izlagača koji će učestvovati na ovoj tradicionalnoj manifestaciji će biti objavljen na web portalu www.supijace.co.rs početkom novembra.

Šesti zimski vašar “Winter Fest” će se održati od 5. decembra 2016. do 13. januara 2017. godine u centru Subotice.



Prodaja cveća za verske praznike

Uoči i tokom verskih praznika Dan mrtvih i Svi sveti, od 30. oktobra do 2. novembra, JKP “Subotičke pijace” će organizovati prodaju cveća na Cvetnom trgu na Mlečnoj pijaci i na svim ostalim pijacama, odnosno obeleženim mestima oko pijaca.

Kao i ranijih godina JKP “Subotičke pijace” će, u zavisnosti od interesovanja kupaca, omogućiti prodaju cveća i nakon završetka radnog vremena, odnosno do 17 časova. Na mestima na kojima je to neophodno, prodavci cveća će posle 15 časova biti grupisani kako bi se moglo obezbediti nesmetano čišćenje pijaca.

Godina rodna - promet slabiji!

Većina poljoprivrednika koji su svoje proizvode ponudili kupcima na ovogodišnjem Vašaru ziminice kaže da je godina bila rodna i da su zadovoljni prinosisima, ali svi naglašavaju da je prodaja na pijacama slabija nego prošle godine.

Na Kvantaškoj pijaci je u subotu, 22. oktobra, održan Vašar ziminice koji je Javno komunalno preduzeće "Subotičke pijace" organizovalo po petnaesti put. Dan je bio sunčan i lep, ponuda bogata, a cene pristupačne. Međutim, bilo je vidljivo da je i prodavaca i kupaca manje nego ranijih godina.

- Ponuda na Kvantaškoj pijaci, pa tako i na Vašaru ziminice, uvek zavisi od vremenskih prilika i godišnjeg doba – kaže **Gabor Varga**, poslovođa Kvantaške pijace. – Oktobar je period kada je na pijaci bogata ponuda povrća za zimnicu i kasnog voća, naročito jabuka, ali veliki broj poljoprivrednih proizvođača je ove nedelje imao problema zbog kiše koja je padala nekoliko dana. Vreme je, na primer, neke sprečilo da vade peršun i šargarepu, ali moram reći i da se poslednjih nekoliko godina polako smanjuje



Gabor Varga, poslovođa Kvantaške pijace

Statistika

Pad prometa na pijacama u Srbiji

Po prvi put u poslednjih osam godina promet roba na pijacama u Srbiji je tokom prvih šest meseci 2016. godine bio manji nego u istom periodu lane.

Prema podacima Zavoda za statistiku ukupna vrednost prometa poljoprivrednih proizvoda na pijacama u Republici Srbiji za prvih šest meseci 2016. godine bila je 8 milijardi i 724 miliona dinara, što je u tekućim cenama manje za 8,1% u odnosu na isti period 2015. godine.

U strukturi vrednosti prometa poljoprivrednih proizvoda na pijacama za prvih šest meseci 2016. godine najviše učestvuju: povrće (27,2%), voće i grožđe (19,5%), mleko i mlečni proizvodi (18,5%) i i živina i jaja (14,9%).

interesovanje za prodaju na pijacama, jer veliki broj poljoprivrednika dobar deo svog voća i povrća proda direktno iz gazdinstva. Značajan deo čuva rezervisana mesta na Kvantaškoj pijaci, ali dolazi ređe nego ranije.

Kupci prepoznaju kvalitet

Sva istraživanja su potvrdila da kupci koji odlaze na pijace najviše vole da pazare direktno od proizvođača. Vašar ziminice je i ovoga puta potvrdio da su pijace jedina mesta trgovine na kojima se susreću proizvođač i kupac. Dobroj atmosferi doprinelo je i lepo vreme, a veliki broj poljoprivrednih proizvođača prvenstveno je očekivao svoje stalne kupce, sa kojima se obavezno i porazgovara.

To nam je potvrdio i **Čaba Mesaroš**, proizvođač jabuka sa Palića, koji već četiri godine redovno prodaje svoju robu na Vašaru ziminice.

- Dolazim zbog stalnih mušterija koje me prepoznaju i redovno kupuju moje proizvode – priča Čaba Mesaroš. – Sa njima puno pričam, jer veliki broj želi da zna šta kupuje i traži kvalitet. Dosta razgovaramo o upotrebi hemijskih sredstava za zaštitu bilja, jer se šire informacije koje nisu tačne. Tačno je da tokom cele sezone moramo brinuti i ulagati u zaštitu, ali mi smo ove godine samo dva puta prskali jabuke hemijskim sredstvima koja štite plod. Svi ostali tretmani su bili vezani za zaštitu stable jabuke od bolesti, prihranu i slično.

Čaba Mesaroš uzgaja jabuke na 16,5 hektara, a godišnje ima rod od oko 25 vagona. Veći deo proizvodnje plasirao je kupcima iz Rusije, a jabuke prodaje i na pijacama u Subotici, Čantaviru, Bačkoj Topoli i Vrbasu.

- Ova godina je bila dobra – kaže Mesaroš. – Kod nas nije bilo leda pa smo imali oko 95 odsto roda prve klase. Zadovoljan sam i prometom na pijacama. Kod nas kupci vole velike jabuke, a ove godine imamo dobar rod i nudimo ga po dobrim cenama.

Slabija kupovna moć potrošača

Poljoprivredni proizvođač iz Horgoša, **Andrea Bate**, ponudila je kupcima na Vašaru ziminice svež peršun, šargarepu i krompir. Poljoprivredno gazdinstvo Bate proizvede godišnje oko jedan vagon povrća.



Čaba Mesaroš



- Šargarepa je dobro rodila, a peršun slabije – priča Andrea Bate. – Nisam baš zadovoljna cenama koje postižemo, jer smo morali mnogo ulagati u proizvodnju.

Lukač Bate kaže da na Vašaru zimnice učestvuje svake godine. I on konstatuje da je prodaja na pijaci slabija, što uglavnom pripisuje slabijoj kupovnoj moći potrošača.

- Mi prodajemo ono što sami proizvedemo i trudimo se da kupcima ponudimo najbolje. Mnogo ulažemo u proizvodnju jer drugačije ne možemo očekivati dobar rod. Iako je slabija nego ranijih godina, prodaja na pijacama nam je značajna i nastavićemo da dolazimo na Kvantasku pijacu.

Na pijacama i dalje ima mnogo kupaca, ali većina troši manje, uglavnom kažu svi naši sagovornici koji su svoje proizvode ponudili na Vašaru zimnice.

Slično misli i **Čedomir Pađen** iz Tavankuta, koji je u ponudi imao papriku, kruške, krompir ... On upravo zato kaže da je Vašar zimnice događaj koji treba nastaviti negovati jer je prilika da se pijace popularišu i da se pozovu i kupci koji se ovde ne snabdevaju svakodnevno.



Andrea Bate



Lukač Bate



Čedomir Pađen

Cene zimnice

Na Vašaru zimnice su se najbolje prodavali krompir, crni i beli luk, kupus i jabuke. Evo pregleda cena po kojima se nudilo povrće i voće.

ARTIKAL	CENA/KG
jabuke	20 – 35 dinara
kruške	40 dinara
peršun	40 – 70 dinara
šargarepa	30 dinara
krompir	10 – 20 dinara
beli luk	500 dinara
crni luk	20 – 30 dinara
paprika	40 dinara
kupus	20 dinara

OČNA KUĆA

optika i ordinacija
na jednom mestu

551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20

KOD GLAVNE POŠTE

Ovo možda niste znali – pijačna ponuda iz drugog ugla **KROMPIR**

Krompir je po tradiciji naprodavaniji artikal na pijacama u Srbiji. Tokom prošle godine na tezgama širom zemlje prodato je blizu 32 hiljade tona ovog povrća..

Krompir je vrsta biljaka skrivenosemenica iz porodice pomoćnica (*Solanaceae*). Uzgaja se širom planete i koristi za ishranu ljudi i domaćih životinja, jer poseduje podzemno stablo veoma bogato skrobom. Krompir je višegodišnja zeljasta biljka, visine od pola do jednog metra, ima podzemno stablo tipa krtole.

Krompir je svakodnevna namirnica u ljudskoj ishrani, odnosno važna sirovina u prerađivačkoj industriji .

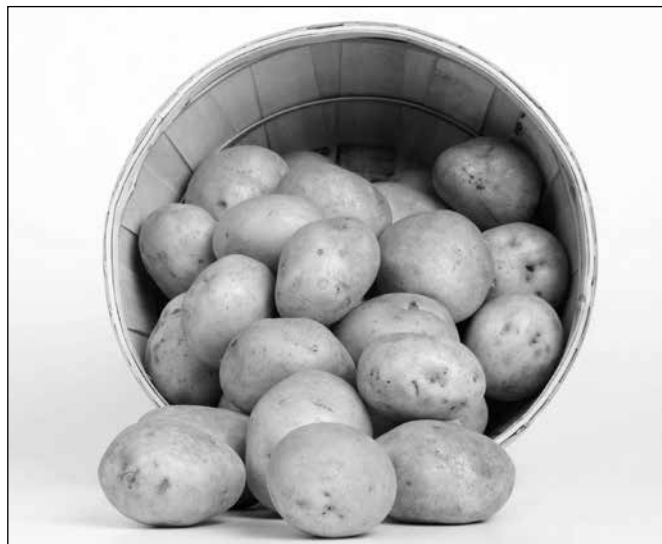
Poreklo

Krompir je poreklom iz zapadnih delova Južne Amerike, sa Anda. Krompir su u Evropu doneli španski istraživači u drugoj polovini XVI veka. Dugo je bio veoma retka bilja na ovim područjima, pa se služio uglavnom na kraljevskim trpezama. U XVII i XVIII veku krompir se počeo širiti po celoj Evropi. Uzgoj i širenje su išli sporo i veoma teško, pa je niz evropskih zemalja slao naučne ekspedicije da istražuju visoke Ande, odakle je krompir poreklom. Takvih ekspedicija bilo je kako u XIX veku, tako i pred II svetski rat, kada je nekoliko evropskih vlada poslalo svoje vrhunske naučnike u Južnu Ameriku da ispitaju sve uslove pod kojima krompir najbolje uspeva u svojoj postojbini. Ovi podaci potvrđuju važnost krompira za ishranu ljudi, što se danas vidi i po ogromnim površinama koje se nalaze pod krompirom i koje iz godine u godinu rastu.

Proizvodnja

Pred kraj dvadesetog veka, paralelno sa razvojem ekonomije u Kini, Indiji i Brazilu, svet je dobio nove lidere u industrijskoj proizvodnji krompira. Danas je najveći proizvođač Kina, sa preko 72 miliona tona godišnje, a Kina i Rusija zajedno proizvode blizu jedne trećine svetske produkcije ovog povrća.

Zanimljivo je da se najviše krompira, u odnosu na broj stanovnika, proizvodi u Belorusiji. Svaki stanovnik ove zemlje mogao bi da pojede čak 850 kilograma krompira godišnje iz domaće proizvodnje.



Krompir se intenzivno proizvodi i u Srbiji. U 2015. godini je proizvedeno oko 639 hiljada tona, od kojih se oko 20 hiljada godišnje se izvozi, uglavnom u Bosnu i Hercegovinu i Crnu goru. Istovremeno, prošle godine je uvezeno oko 30 hiljada tona krompira, što je posledica liberalizacije uvoznih dažbina iz zemalja Evropske Unije.

Krompir je po tradiciji naprodavaniji artikal na pijacama u Srbiji. Tokom prošle godine na tezgama širom zemlje prodato je blizu 32 hiljade tona ovog povrća..

Zdravlje

Krompir je veoma je bogat vitaminom C, a plod težine 150 grama zajedno sa korom sadrži 27 miligrama vitamina C što je gotovo polovina preporučene dnevne doze. Krompir je bogat i vitaminom B, folatima i mineralima kao što su kalijum, magnezijum i gvožđe.

U odnosu na testo, krompir ima gotovo duplo manje kalorija, a sadrži čak 22 minerala. Od svih je najzastupljeniji kalijum, važan za pravilnu kontrakciju mišića i rad srca, a ujedno smanjuje kiselost i pospešuje izlučivanje vode iz organizma. Gvožđe i magnezijum su druga dva važna minerala koje sadrži krompir, a čiji je nedostatak ponekad odgovoran za osećaj umora. Pored toga, u krompiru ima i kalcijuma, fosfora, bakra, mangana, cinka i molibdena...

Zanimljivo je da se vitamin C polovično gubi ukoliko se krompir kuva ili peče oljušten, a potpuno ako se kuva oljušten i isečen. To je zato što se belančevine, skrob i vitamin C nalaze blizu kore.

Kalendar radova u povrtarstvu

NOVEMBAR

- berba kasnog kupusa, kelja pupčara, vađenje celera, praziluka, mrkve, peršuna, paštrnaka i rena;
- sve biljne ostatke gajenih i korovskih biljaka poseći, izneti iz bašte i kompostirati;
- kasna jesenja obrada zemljišta.